

HISTÒRIA DEL PROTESTANTISME ALS PAÏSOS CATALANS

JOSEP-LLUÍS CAROD-ROVIRA, Edicions 3 i 4, València, 2016, 480 p.

El llibre de Josep-Lluís Carod-Rovira *Història del protestantisme als Països Catalans* és una obra única, de caràcter històric, a diferència de la intenció religiosa de la majoria d'altres treballs parcials.

El text parla de fets, llocs, noms, dates i adreces. És de caràcter general, ja que es refereix a totes les denominacions del protestantisme històric. I comprèn tot el nostre àmbit cultural i lingüístic, amb un nivell de recerca, de referències bibliogràfiques, de precisió i d'atenció a les peculiaritats del territori com no va assolir cap intent anterior, atesa l'escassa atenció que aquest tema havia suscitat entre els estudiosos, fins ara.

El contingut no es limita al que indica el títol. D'entrada, hi trobem una

introducció a la Reforma: inspiradors i actors, causes, vocabulari, creences. La inscripció de la història del protestantisme en la història nacional posa en relleu no només la incidència dels protestants en aquesta història nacional, com l'obra social, cultural i educativa, sinó també certs aspectes de la singularitat catalana. I l'interès a emmarcar els fets en el context internacional provoca una immersió en la història universal del protestantisme. Són especialment interessants les hipòtesis sobre les dificultats d'arrelament de la Reforma, en els seus inicis, a Catalunya, Balears i País Valencià.

Lluny de tota abstracció, l'obra s'endinsa amb rigor en la complexitat de la relació entre, d'una banda, l'expansió o bé les dificultats d'una fe i, de l'altra, les ideologies i els règims polítics, el poder, l'economia, el comerç, la immigració, la cultura, la geografia humana i el clima. Entre línies s'hi llegeix, també, la història de dos estils de creure a l'interior de cada confessió: al costat de les crueltats i del

terrorisme de la Inquisició i de les persecucions, i també d'alguns actes de violència dels "heretges", s'hi reflecteixen actituds de respecte i de llibertat intel·lectual, col·laboracions, complicitats i moviments ecumènics. La lectura d'algun episodi o d'afirmacions d'altres èpoques, algunes no llunyanes, descrits a l'obra, permet conèixer alguns moments que, amb ulls actuals, poden provocar algun somriure inesperat. L'aparició del llibre és del tot oportuna per la commemoració dels 500 anys de la Reforma i per la consolidació del protestantisme com a segona confessió al nostre país. L'estudi correspon a la tasca de la Càtedra sobre Diversitat a la UPF, que dirigeix Carod-Rovira, el contacte del qual amb el protestantisme es va incrementar quan va exercir la competència en Afers Religiosos com a Vicepresident del Govern.

Montserrat Coll i Calaf,

Catedràtica de Filosofia. Directora

General d'Afers Religiosos de la

Generalitat de Catalunya (2004-2010)